VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Tuottavuus- ja toimintamenosäästöjen sekä valtionavustussäästöjen tilannekuva

ATRO ANDERSSON, ERITYISASIANTUNTIJA
VALTIOVARAINVALIOKUNTA
21.05.2025

Tuottavuus- ja toimintamenosäästöt

Tuottavuus- ja toimintamenosäästöt JTS 2026-2029

- Hallitusohjelmassa päätettiin n. 240 milj. euron toimintamenosäästöstä. Lisäksi hallitus päätti kevään 2024 kehysriihen yhteydessä vähentää toimintamenoja vuosittain n. 150 milj. eurolla sekä aikaistaa aiemmin sovittua säästöä 50 milj. eurolla jo vuodelle 2025.
- Sekä hallitusohjelmassa että keväällä 2024 sovitut säästöt on pääasiassa kohdennettu virastojen toimintamenomomenteille sekä muille toimintamenotyyppisille momenteille ministeriöiden oman valmistelun perusteella.
- Kokonaisuuteen on tullut joitakin muutoksia, mutta tuottavuusohjelman vaikutukset toteutuvat valtaosin täysimääräisesti.

Tuottavuus- ja toimintamenosäästöt JTS 2026-2029

- Kohdennetut säästöt JTS 2026-2029 ovat yhteensä **275,2 milj. euroa v. 2026 ja 381,8 milj. euroa vuodesta 2027 eteenpäin.**
- Kunkin hallinnonalan hallinnonalakohtaisissa linjauksissa on kerrottu tarkemmin, mille momenteille säästö on kohdistettu.
- Osana JTS 2026-2029 neuvotteluita hallitus päätti kohdentaa **130 milj. euron vuosittaisen lisäsäästön** valtionhallintoon.
- Valmistelutyö on käynnistynyt valtiovarainministeriön johdolla yhteistyössä ministeriöiden kanssa.
- Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjaa säästötoimien sisällöstä ja säästöjen hallinnonalakohtaisesta jakautumisesta nyt käynnistettävään valmistelutyöhön perustuen kesäkuussa 2025.

Taulukko 8. Valtion tuottavuusohjelman säästöt pääluokittain, milj. euroa

Pääluokka	Toimintamenot, TA 2025	2026	2027	2028	2029
Eduskunta	122,7	1,1	3,2	3,2	3,2
Tasavallan presidentin kanslia	9,9	0,6	0,6	0,6	0,6
Valtioneuvoston kanslia	177,3	9,9	16,9	16,9	16,9
Ulkoministeriö	271,2	6,3	6,8	6,8	6,8
Oikeusministeriö	988,2	10,9	18,1	19,1	19,1
Sisäministeriö	1 570,5	19,2	19,6	19,6	19,6
Puolustusministeriö	2 561,9	4,6	4,6	4,6	4,6
Valtiovarainministeriö	969,7	61,7	84,9	84,9	84,9
Opetus- ja kulttuuriministeriö	307,8	26,1	31,9	31,9	31,9
Maa- ja metsätalousministeriö	250,1	11,8	20,6	20,6	20,6
Liikenne- ja viestintäministeriö	216,2	20,5	27,4	27,4	27,4
Työ- ja elinkeinoministeriö	470,3	25,7	38,7	38,7	38,7
Sosiaali- ja terveysministeriö	756,2	28,7	48,5	48,5	48,5
Ympäristöministeriö	128,7	2,6	6,5	6,5	6,5
Yhteensä virastojen toimintameno-momentit	**8 800,7**	**229,5**	**328,3**	**329,3**	**329,3**
Muille kulutusmenomomenteille kohdistetut säästöt	-	38,7	45,9	44,9	44,9
Uudelleenkohdennukset valtionavustuksiin	-	7,0	7,6	7,6	7,6
Keväällä 2025 päätetyt säästöt	-	130,0	130,0	130,0	130,0
Yhteensä		**405,2**	**511,8**	**511,8**	**511,8**

- Yhteensä virastojen toimintamenomomenteille, sisältäen myös mm. Kelan ja Metsähallituksen, on kohdistettu **329,3 milj. euroa** säästöjä pysyvästi vuodesta 2028 alkaen.
- Muille kulutusmenomomenteille on kohdistettu **44,9 milj. euroa**, joista suurimmat:
  - 27.10.18 Puolustusmateriaalihankinnat (16 milj. e/v)
  - 28.70.40 Turvallisuusviranomaisten viestintäverkot (8,1 milj. e/v)
  - 33.60.33 Valtion korvaus sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskoulutukseen (6,12 milj. e/v).
- Säästöjä on uudelleenkohdennettu valtionavustuksiin erityisesti pääluokassa 30 (5,49 milj. e/v).
- Säästöjä on vielä kohdentamatta pääluokassa 29 yhteensä 3,6 milj. euroa v. 2026 ja 5,1 milj. euroa v. 2027 eteenpäin.
- Valtioneuvoston pääluokissa suurin vähennys suhteessa aiempiin päätöksiin koskee Migrin toimintamenoja, jolle aiemmin suunniteltua säästöä on lievennetty 8,2 milj. eurolla/v.

Hallinnonalakohtaiset linjaukset

- Jokaisen hallinnonalan linjauksissa JTS:n osiossa 4.3.1 on esitetty taulukko, jossa kerrotaan tarkemmin säästöjen kohdentumisesta eri momenteille samaan tapaan kuin TAE 2025.
- Alla esimerkkinä pääluokka 24.

	TA 2025	2026	2027	2028	2029
Ulkoasiainhallinnon toimintamenot	250 122 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Team Finland -uudistuksen vienninedistämisen palvelut	21 042 000	-1 250	-1 840	-1 840	-1 840
Muille kulutusmenomomenteille kohdistetut säästöt		-3600	-3600	-3600	-3600
Uudelleenkohdennukset valtionavustuksiin		-500	-500	-500	-500
Yhteensä	271 164 000	-10 350	-10 940	-10 940	-10 940

Valtionavustussäästöt

Valtionavustussäästöt JTS 2026-2029

- Hallitusohjelmassa päätettiin alentaa opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionavustuksia asteittain siten, että vuodesta 2027 alkaen säästö olisi **125 milj. euroa**. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan valtionavustuksia päätettiin alentaa **100 milj. eurolla**. Avustusten tasoa päätettiin alentaa myös mm. maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla.
- Keväällä 2024 julkisen talouden suunnitelmassa päätettiin osana julkista taloutta vahvistavia lisätoimia uusista yhteensä **76 milj. euron** säästöistä valtionavustusten tasoon. Säästöjen tasoon on tehty joitakin muutoksia, joiden myötä kokonaisuus on muuttunut hieman.
- Yhteensä valtionavustusten tasoa vähennetään **n. 240 milj. eurolla v. 2026 ja n. 290 milj. eurolla vuodesta 2027 eteenpäin**.
- Suurimmat muutokset hallituksen aiempiin päätöksiin nähden ovat koskeneet säästöjen lievennystä OM hallinnonalalla (1,552 milj. e/v) sekä OKM hallinnonalalla (yhteensä 15 milj. e/v).

Valtionavustussäästöt JTS 2026-2029, milj. euroa

Pääluokka	2026	2027	2028	2029
Ulkoministeriö	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Oikeusministeriö	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Puolustusministeriö	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Opetus- ja kulttuuriministeriö	-135,2	-135,2	-135,2	-135,2
Maa- ja metsätalousministeriö	- 16,7	-16,7	-16,7	-16,7
Työ- ja elinkeinoministeriö	-1,4	- 1,4	-1,4	-1,4
Sosiaali- ja terveysministeriö	-80,0	-130,0	-130,0	-130,0
Yhteensä	**-238,5**	**-288,5**	**-288,5**	**-288,5**

Kohdennukset pääluokissa 24-27 ja 30-33, 1 000 euroa

Momenttikoodi	Momentin nimi	2026	2027	2028	2029
24.90.50	Eräät valtionavut	-1 196	-1 196	-1 196	-1 196
25.01.50	Avustukset	-2 048	-2 048	-2 048	-2 048
27.10.01	Puolustusvoimien toimintamenot	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
30.10.50	Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
30.10.54	Hevostalouden edistäminen	-13 700	-13 700	-13 700	-13 700
30.40.46	Valtionapu Suomen metsäkeskukselle	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
32.01.40	Valtionavustus kestävää kasvupolitiikkaa edistäville toimijoille	-700	-700	-700	-700
32.01.50	Valtionavustus kuluttajajärjestölle	-700	-700	-700	-700
33.90.50	Avustukset yhdistyksille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen	-80 000	-130 000	-130 000	-130 000

Kohdennukset pääluokassa 29, 1 000 euroa 1/2

Momenttikoodi	Momentin nimi	2026	2027	2028	2029
29.01.02	Opetushallituksen toimintamenot	-250	-250	-250	-250
29.01.53	Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
29.10.30	Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin	- 9 025	-9 025	-9 025	-9 025
29.10.51	Valtionavustus järjestöille	-950	-950	-950	-950
29.20.30	Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
29.20.35	Valtionosuus ja -avustus lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin	-1 775	-1 775	-1 775	-1 775
29.40.50	Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan	-35 800	-35 800	-35 800	-35 800
29.40.55	Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan	-16 900	-16 900	-16 900	-16 900
29.40.56	Tiedepoliittisten tavoitteiden edistäminen	-6 220	-6 220	-6 220	-6 220

Kohdennukset pääluokassa 29, 1 000 euroa 2/2

Momenttikoodi	Momentin nimi	2026	2027	2028	2029
29.80.21	Taiteen ja kulttuurin yhteiset menot	-200	-200	-200	-200
29.80.30	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan	-860	-860	-860	-860
29.80.31	Valtionosuus ja -avustus esittävän taiteen ja museoiden käyttökustannuksiin	-10 892	-10 892	-10 892	-10 892
29.80.50	Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen	-11 078	-11 078	-11 078	-11 078
29.90.50	Liikunnan ja urheilun edistäminen	-1 278	-1 278	-1 278	-1 278
29.90.51	Liikunnallisen elämäntavan ja liikuntaolosuhteiden edistäminen	-13 641	-13 641	-13 641	-13 641
29.91.50	Nuorisotyön edistäminen	-4 990	-4 990	-4 990	-4 990
Yhteensä		**-135 159**	**-135 159**	**-135 159**	**-135 159**